

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115216782
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1115216782.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a členov senátu JUDr. Otílie Belavej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej, v právnej veci žalobkyne: P. M., A.. XX.X.XXXX, W. XX S. L., U. K., S., I.. O., Í., právne zastúpená Advokátska kancelária Mandzák a spol. s r.o., so sídlom Zámocká 5, Bratislava, IČO: 35 943 882 a žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné nám. č. 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. októbra 2021, sp. zn. 19C/160/2015-67, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa mení tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu majetkovej škody vo výške 1.257,- eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 22.9.2014 do zaplatenia, to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia majetkovej škody vo výške 1.456,72 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur; žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2/ Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním skutkovo zistil, že Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v S. Č.: E.-XXXX/X-E.-S.-XXXX zo dňa 5.3.2004 bolo začaté trestné stíhanie za trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v S. Č.: E.-XXXX/X-E.-S.-XXXX zo dňa 8.4.2004 bolo žalobkyni vznesené obvinenie za trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi podľa § 186 Trestného zákona. Proti uvedenému uzneseniu bola prípustná sťažnosť v lehote do 3 dní od jeho oznámenia. Uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru F. Č.: E.-XXXX X/PN-S.-XXXX zo dňa 18.2.2009 bolo rozhodnuté o pokračovaní v trestnom stíhaní obvinenej z dôvodu, že obvinená dňa 29.1.2009 prostredníctvom splnomocneného obhajcu oznámila adresu, na ktorej sa zdržiavala. Zo žiadosti Okresnej prokuratúry F.Y. X.. N.. XPn XX/XX - X zo dňa 3.3.2009 vyplýva, že okresná prokuratúra žiadala príslušné orgány Í.H. republiky o poskytnutie právnej pomoci vo vzťahu k výsluchu obvinenej a doručení uznesenia o vznesení obvinenia Č.: E.-XXXX/X-E.-S.-XXXX zo dňa 8.4.2004. Okresná prokuratúra žiadala, aby sa obvinená vyjadrila, či uvedenému uzneseniu porozumela, či voči nemu podáva sťažnosť alebo sa sťažnosti vzdáva, pričom daná skutočnosť mala byť poznačená do zápisnice o jej výsluchu. Prokuratúra zároveň oznámila, že obvinená mala zvoleného obhajcu, ktorý bol oprávnený zúčastniť sa na jej

výsluchu. Z odpovedí Í. orgánov zo dňa 19.5.2010 vo veci žiadosti slovenských úradov o poskytnutie právnej pomoci (č. I. 22 trestného spisu) súd prvej inštancie zistil, že žalobkyni bolo uznesenie o vznesení obvinenia doručené dňa 6.5.2010, čo vyplývalo z pripojenej doručky. Podľa uvedenej správy žalobkyňa nesúhlasila s vypočúvaním v uvedenej veci. Rozsudkom Krajského súdu v S. sp. zn. 6To/120/2012 zo dňa 18.4.2013 bol zrušený rozsudok Okresného súdu F. sp. zn. 2T/2/2011 zo dňa 5.3.2012 a žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby pre trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora a obchodovania s nimi, pretože skutok nie je trestným činom. Faktúrou č. XX/XX/XXXX zo dňa 14.3.2014 právny zástupca žalobkyne fakturoval žalobkyni odmenu za poskytovanie právnych služieb vo výške 1.456,72 eur s DPH. Faktúra bola splatná dňa 29.3.2014. Z potvrdenia o úhrade faktúry č. XX/XX/XXXX zo dňa 17.5.2021 daňová poradkyňa G..U. P. potvrdila, že žalobkyňa uhradila predmetnú faktúru vo výške 1.456,72 eur, a to dňa 17.3.2014 v sume 956,72 eur a dňa 18.3.2014 v sume 500 eur. Podľa príjmového pokladničného dokladu zo dňa 17.3.2014 právny zástupca žalobkyne prijal sumu 956,72 eur a podľa príjmového pokladničného dokladu zo dňa 18.3.2014 sumu 500 eur. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 17.3.2014, Ministerstvu vnútra SR doručené dňa 24.3.2014, žalobkyňa žiadala titulom nezákonného rozhodnutia, za ktoré označila uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v S. Č.Q.: E.-XXXX/X-E.-S.-XXXX zo dňa 05.03.2004, náhradu škody vo výške 1.456,72 eur titulom trov obhajoby a sumu vo výške 10.000 eur ako náhradu primeraného finančného zadosťučinenia v peniazoch z dôvodu, že trestné stíhanie vážne zasiahlo do jej súkromného života, bola pod neustálym psychickým tlakom, pociťovala zlyhanie, nespravodlivosť a neistotu, zároveň daná kauza bola medializovaná a žalobkyňa bola prezentovaná ako osoba, ktorá spáchala trestný čin. Vo vzťahu k uplatnenej majetkovej škode súd prvej inštancie bližšie rozviedol, že išlo o náklady žalobkyne na jej právne zastúpenie (obhajobu) v trestnom konaní, ktoré boli jej právnym zástupcom vyúčtované dňa 24.2.2014 v celkovej výške 1.456,72 eur.

3/ Za tohto skutkového stavu, právne odkazujúc na § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., § 1 ods. 1, 2, § 3, § 4 ods. 1, 2 § 9 ods. 1, § 10, § 22 ods. 1, 2, 3 zákona č. 58/1969 Zb., § 470 ods. 1, 2 a § 391 C.s.p., súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť. Súd prvej inštancie skutkovo zhrnul, že voči žalobkyni bolo dňa 08.04.2004 vznesené obvinenie pre trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 186 Trestného zákona. Z dôvodu, že sa žalobkyňa nachádzala v zahraničí a jej pobyt sa stal známym až v roku 2009, uznesenie o vznesení obvinenia jej bolo doručené prostredníctvom príslušných írskych orgánov až dňa 06.05.2010. Trestné konanie sa napokon skončilo právoplatným oslobodením žalobkyne spod obžaloby (rozsudok Krajského súdu v S. sp. zn. 6To/120/2012 zo dňa 18.4.2013), pretože skutok nebol trestným činom. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia, za ktoré považovala uznesenie OR PZ v S. Č.: E. - XXXX/X - E. - S. - XXXX zo dňa 8.4.2004, ktorým jej bolo vznesené obvinenie. Žiadosťou zo dňa 17.03.2014 žiadala o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody. Súd prvej inštancie ďalej pripomenul, že odvolací súd Uznesením č.k. 6Co/194/2018-137 zo dňa 30.09.2020 uložil súdu prvej inštancie povinnosť opätovne sa vysporiadať sa so vznesenou námietkou premlčania a z pripojeného vyšetrovacieho spisu ustáliť, kedy bolo uznesenie o vznesení obvinenia žalobkyni doručené, vykonať dokazovanie za účelom preukázania dôvodnosti alebo nedôvodnosti žaloby, vo vzťahu k uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy sa vysporiadať s okolnosťou, či zákon č. 58/1969 Zb. upravuje možnosť priznať poškodenému v rámci náhrady škody aj náhradu nemajetkovej ujmy, a vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody s námietkami žalovanej (faktúry, rozpis úkonov právnej pomoci), či žalobkyňou predložené listinné dôkazy možno vyhodnotiť tak, že u nej došlo ku skutočnej škode, teda k zmenšeniu jej majetku.

4/ Pokiaľ išlo o žalovanou vznesenú námietku premlčania, súd prvej inštancie ozrejmil, že z pripojeného trestného spisu Okresného súdu F. sp. zn. 2T/2/2011 zistil, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo žalobkyni doručené dňa 6.5.2010, pričom k jej oslobodeniu spod obžaloby došlo na základe rozsudku Krajského súdu v S. sp. zn. 6To/120/2012 zo dňa 18.4.2013; žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola príslušnému orgánu doručená dňa 24.3.2014 a žaloba bola na súd podaná dňa 19.6.2015. Z uvedeného bolo podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že žalobkyni neuplynula subjektívna 3-ročná premlčacia lehota (§ 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.), ani objektívna 10-ročná objektívna premlčacia lehota (§ 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb.), a preto žaloba bola podaná včas. Ďalej uviedol, že si žalobkyňa správne uplatnila nárok na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia, za ktoré určila uznesenie o vznesení obvinenia, keď bola spod obžaloby oslobodená. Dodal však, že podmienkou priznania tohto nároku je, okrem existencie oslobodzujúceho rozsudku, aj využitie možnosti podať

proti nezákonnému rozhodnutiu sťažnosť. Zodpovednosť štátu za škodu je totiž podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov hodných osobitného zreteľa. Ustanovenie § 3 zákona č. 58/1969 Zb. upresňuje, že poškodený môže uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím len vtedy, ak proti nezákonnému rozhodnutiu podal odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť, ak neexistuje prípad hodný osobitného zreteľa. Prípad hodný osobitného zreteľa sa však, podľa názoru súdu prvej inštancie, vzťahuje len na situáciu, kedy účastník nepodá proti nezákonnému rozhodnutiu opravný prostriedok. Nezákonným rozhodnutím však naďalej zostáva také rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené ako nezákonné. Súd prvej inštancie na podporu svojho záveru poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/43/2009 z 29.06.2010, podľa ktorého je predpokladom vzniku zodpovednosti štátu z nezákonného rozhodnutia vyčerpanie možnosti podať proti nezákonnému rozhodnutiu riadne opravné prostriedky (§ 3 zákona č. 58/1969 Zb.), ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa. Aj keď však poškodený nevyužije možnosť dosiahnuť zrušenie rozhodnutia podaním riadneho opravného prostriedku, môže sa v prípade hodného osobitného zreteľa domáhať náhrady škody, ale len za podmienky, že rozhodnutie bolo pre nezákonnosť zrušené (§ 4 zákona č. 58/1969 Zb.). Žalobkyňa voči uzneseniu o vznesení obvinenia nepodala sťažnosť, hoci jej uvedené uznesenie bolo doručené dňa 6.5.2010. Odvolala sa na dôvod hodný osobitného zreteľa, za ktorý považovala skutočnosť, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo doručené jej obhajcovi, a to napriek tomu, že ho mala zvoleného od roku 2008. Z pripojeného trestného spisu súd prvej inštancie nezistil, že by dané uznesenie bolo doručené aj obhajcovi žalobkyne, za preukázané však mal doručenie tohto uznesenia priamo žalobkyňi s tým, že okresná prokuratúra žiadala írské orgány nielen o doručenie uznesenia žalobkyňi, ale aj o jej výsluch, pričom žalobkyňa odmietla vypovedať. Žalovaná namietala nepodanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia už v rámci vyjadrenia k žalobe; žalobkyňa nesporevala, že sťažnosť proti uzneseniu nevyužila, apelovala však na aplikáciu § 3 zákona č. 58/1969 Zb. (dôvod hodný osobitného zreteľa). Súd prvej inštancie však žalobkyňou uvedený dôvod (nedoručenie uznesenia obhajcovi, resp. podanie obžaloby prokurátorom) nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa, keď mal za to, že právo žalobkyne ako obvinenej nebolo porušené, keďže jej uznesenie o vznesení obvinenia bolo doručené, v tomto uznesení bola poučená o možnosti podať proti nemu sťažnosť v lehote 3 dní, pričom ohľadom danej skutočnosti mohla upovedomiť svojho obhajcu. Pokiaľ išlo o názor žalobkyne, že na podklade podanej obžaloby je možné dôvodne predpokladať, že by prokurátor sťažnosť zamietol, tento súd prvej inštancie považoval len za hypotetický, keďže zákon výslovne podmieňuje vznik zodpovednosti štátu využitím opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu - uzneseniu o vznesení obvinenia, k čomu však v predmetnom konaní nedošlo. Je síce pravda, že žalobkyňa bola spod obžaloby oslobodená, pretože skutok nebol trestným činom, avšak obdobný výsledok mohla dosiahnuť práve využitím opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, a to oveľa skôr než dosiahnutie oslobodzujúceho rozsudku. Nakoľko žalobkyňa nepodala sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pričom súd prvej inštancie nevzhladol dôvod hodný osobitného zreteľa, dospel k záveru, že žalobe s poukazom na ustanovenie § 3 zákona č. 58/1969 Zb. nie je možné vyhovieť.

5/ Vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody súd prvej inštancie uviedol, že preukázanie vzniku škody a jej výšky je ďalšou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody. Z dôvodu, že v predmetnom konaní nebola splnená podmienka podania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia ako nezákonnému rozhodnutiu, bližšie neposudzoval žalovanou namietané úkony právnej služby uvedené vo vyúčtovaní, keďže žalobe z vyššie uvedeného dôvodu nebolo možné vyhovieť. Z vykonaného dokazovania však mal za preukázané, že žalobkyňa fakturovanú sumu 1.456,72 eur titulom trov obhajoby uhradila svojmu právnomu zástupcovi, teda preukázala, že došlo k zmenšeniu jej majetku. Čo sa týka požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie predmetný nárok rovnako pre absenciu splnenia podmienky v zmysle § 3 zákona č. 58/1969 Zb. neposudzoval. Súd prvej inštancie však poznamenal, že hoci žalovaná namietala, že v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. nie je možné priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, uvedenú problematiku riešil Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/152/2018 zo dňa 30.9.2020, v ktorom uviedol, že "vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., odôvodňuje s ohľadom najmä na článok 46 ods. 3 ústavy a článok 36 ods. 3 listiny, právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ je táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla". Poznamenal však, že vznik a existenciu nemajetkovej ujmy ako náhrady, ktorej sa žalobkyňa v konaní domáhala, je nutné preukázať. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobkyňa v tomto smere neunesla dôkazné bremeno, keď v priebehu konania nepreukázala, že jej ujma vznikla a že vznikla práve v dôsledku nezákonného rozhodnutia.

Preukázanie, že zásah do práv žalobkyne nezákonným rozhodnutím mal skutočne následok v podobe vzniku nemajetkovej ujmy, zaťažuje poškodeného. Právne relevantná je len taká nemajetková ujma, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňa však v priebehu konania nepreukázala, že by jej v dôsledku nezákonného rozhodnutia bola spôsobená nemajetková ujma. Zo žiadnych ňou uvádzaných tvrdení nemožno vyvodiť, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia došlo k závažným negatívnym následkom v jej osobnej sfére. Samotné konštatovanie, že trestné stíhanie zasiahlo do jej života, pociťovala neistotu a stres, bez uvedenia konkrétneho následku spôsobeného nezákonným rozhodnutím, nemá vo vzťahu k nároku na nemajetkovú ujmu, bez preukázania ich vzniku v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, právnu relevanciu. Súd prvej inštancie by preto ani v prípade, ak by bola splnená podmienka podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb., žalobkyňu požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy pre neunesenie dôkazného bremena nepriznal.

6/ O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa §255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p. a § 396 ods. 3 C.s.p. Skonštatoval, že žalovaná bola z dôvodu zamietnutia žaloby v konaní v plnom rozsahu úspešná, nakoľko si však trovy konania neuplatnila a zo spisu jej žiadne trovy nevyplyvajú, rozhodol tak, že jej nárok na ich náhradu nepriznal.

7/ Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, dožadujúc sa jeho zmeny a vyhovenia žalobe, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Argumentovala tým, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, a z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil; rovnako nie je zrejmé, čo súd rozumel pod ostatným obsahom súdneho spisu, pretože jeho súčasťou sú aj predvolania, pokyny kancelárii súdu, úradné záznamy o nahliadnutí do spisu, ktoré však za dôkaz považovať nemožno. Na základe uvedeného má žalobkyňa za to, že je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. Žalobkyňa ďalej namietala, že súd prvej inštancie vo veci prijal nesprávne skutkové závery a vec nesprávne právne posúdil, keď skonštatoval, že nebola naplnená jedna zo základných podmienok zodpovednosti štátu za škodu - podanie riadneho opravného prostriedku, eventuálne dôvod hodný osobitného zreteľa, a tiež v tom, že nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy a jej konkrétny následok. Žalobkyňa trvá na tom, že jestvuje dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý nebola podaná sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Argumentovala tým, že podľa zákona č. 153/2001 Z.z. prokurátor vykonáva dozor na dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní, je preto v jeho kompetencii napr. aj zrušiť nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia vydané vyšetrovateľom PZ, a to aj bez podania sťažnosti obvineným. Prokurátor však v trestnej veci podal dokonca obžalobu, čo svedčí o tom, že jeho záujem bolo daný skutok trestne stíhať. Možno preto dôvodne predpokladať, že ani podanie sťažnosti by nemalo taký účinok, ktorým by sa označené nezákonné rozhodnutie „zvrátilo“. V tomto smere žalobkyňa akcentovala, že Krajský súd v S. ju spod obžaloby oslobodil preto, lebo stíhaný skutok nie je trestným činom, vec teda bola zo strany OČTK nesprávne právne kvalifikovaná, a to tak začatie trestného stíhania, ako aj vznesenie obvinenia. Uviedla tiež, že zo žiadosti Okresnej prokuratúry F. zo dňa 3.3.2009 o právnu pomoc vyplýva, že prokurátor žiadal okrem doručenia uznesenia a výsluchu žalobkyne uviesť aj skutočnosť, či obvinená podáva sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia alebo sa tohto práva na podanie opravného prostriedku vzdáva. Toto vyjadrenie však v odpovedi írskych orgánov absentuje, čo nemožno klásť na ťarchu žalobkyne. Naviac, hoci OČTK mali o pobyte žalobkyne vedomosť už vo februári 2009, uznesenie jej bolo doručené až viac ako rok po tom (v máji 2010), a to napriek tomu, že už koncom roku 2008 mali vedomosť, že žalobkyňa má obhajcu, ktorému však uvedené uznesenie o vznesení obvinenia nebolo doručené (hoci bol splnomocnený aj na doručovanie písomnosti). Vzhľadom na všetky tieto okolnosti, ako aj to, že v čase doručovania predmetného uznesenia sa preukázateľne zdržiavala v Í., čo možno konštatovať aj z ďalšieho obsahu spisu, kedy sa nezúčastňovala ani hlavného pojednávania, súhlasila s jeho konaním v jej neprítomnosti, má za to, že je tu daný dôvod hodný osobitného zreteľa a súd prvej inštancie vec v tomto smere nesprávne právne posúdil. Vo vzťahu k argumentácii, že nepreukázala vznik nemajetkovej škody a jej konkrétne následky dodala, že nemajetková ujma je kategóriou abstraktnou, nemožno ju dokazovať, tak ako vznik materiálnej škody. O konkrétnom reálnom následku žalobkyňa v prípade nemajetkovej ujmy nemusí mať ani poňatia, nakoľko nie je možné objektívne zistiť, či a koľko osôb napr. prestalo kvôli tomuto trestnému stíhaniu udržiavať so žalobkyňou priateľský vzťah, ako ju vnímala široká verejnosť. Počas prvoinštančného konania tvrdila, že ujmu utrpela v dôsledku psychického tlaku, pocitu nespravodlivosti a neistoty a v neposlednom rade aj medializáciou kauzy. Za týmto účelom predložila

aj články, v ktorých ju média označujú za vinnú z drogovej trestnej činnosti a za bývalú narkomanku a spájajú ju s trestnou činnosťou. Uvedené sa udialo len v dôsledku trestného konania na základe označovaného uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré sa neskôr ukázalo ako nezákonné. Súd prvej inštancie však uvedené články skutkovo úplne odignoroval.

8/ Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhuje ho potvrdiť. Zotrvala na tom, že zákonnou podmienkou priznania nároku na náhradu škody je, okrem existencie oslobodzujúceho rozsudku, aj využitie možnosti podať proti nezákonnému rozhodnutiu opravný prostriedok, teda sťažnosť. Z ust. § 3 zákona č. 58/1969 Zb. totiž vyplýva, že podanie opravného prostriedku je obligatórnou podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj to, že v prípade žalobkyne nie je daný dôvod hodný osobitného zreteľa. Uznesenie o vznesení obvinenia s poučením o možnosti podať proti nemu sťažnosť v lehote 3 dní, bolo žalobkyne doručené dňa 6.5.2010, čo nebolo sporné. Skutočnosť, že sa žalobkyňa nachádzala mimo územia SR nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepodanie opravného prostriedku. Nevyužitie sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia je zásadným prejavom procesnej pasivity obvineného a nemôže požívať ochranu vo forme následného priznania nároku na náhradu škody titulom takéhoto vznesenia obvinenia. Nemožno totiž prehliadať, že obvinená osoba sa voči vzneseniu obvinenia nebránila podaním zákonom garantovaného prostriedku právnej ochrany, čím v celom rozsahu sama vylúčila možnosť riadneho prieskumu tohto rozhodnutia. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno považovať ani nedoručenie predmetného uznesenia obhajcovi, keďže právo žalobkyne ako obvinenej porušené nebolo. Žalovaná svoj názor o absencii dôvodov hodných osobitného zreteľa podporila odkazom na rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 173/2015. Podľa neho vo všeobecnosti prípad hodný osobitného zreteľa je taký, keď nepodanie opravného prostriedku bolo spôsobené skutkovým a právnym stavom, ktorý by znemožňoval jeho podanie. Malo by ísť o okolnosti buď na strane účastníka konania, ako napr. nevyhnutná hospitalizácia v zdravotníckom zariadení, obmedzenie, spôsobilosti alebo na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, napr. nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku. Žalobkyňa však nepreukázala žiadne takéto subjektívne okolnosti, ani objektívne skutočnosti tak na svojej strane, ani na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal. Skutočnosť, že sa zdržiavala mimo územia SR, kde jej však predmetné uznesenie bolo riadne doručené, nie je subjektívna ani objektívna skutočnosť, ktorá by zakladala dôvod na aplikáciu výnimky z § 3 zákona č. 58/1969 Zb. K spôsobu vyhodnotenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že z tvrdení žalobkyne, ani z dôkazov ňou v konaní predložených nevyplýva, že by v dôsledku nezákonného rozhodnutia došlo na jej strane k závažným negatívnym následkom, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na nemajetkovú ujmu. Za takejto dôkaznej situácie, by ani v prípade splnenia podmienky podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb., súd nemal možnosť žalobkyňi priznať požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy pre neunesenie dôkazného bremena.

9/ Žalobkyňa v odvolacej duplike zotrvala na svojej odvolacej argumentácii v plnom rozsahu.

10/ Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, vychádzajúc z § 390 ods. 1 a § 384 ods. 1 C.s.p., prejednal odvolanie žalobkyne podľa § 385 ods. 1 C.s.p. na pojednávaní, na ktorom v potrebnom rozsahu zopakoval a doplnil dokazovanie listinami, za súčasného splnenia podmienok podľa § 204 C.s.p. veta za bodkočiarkou, a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

11/ Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (1.7.2004) sa spravujú doterajšími predpismi (zákon č. 58/1969 Zb.).

12/ Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní, v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán.

13/ Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb. ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

14/ Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Podľa § 6 ods. 2 právo podľa ods. 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

15/ Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 58/1969 Zb. sú 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

16/ Vzhľadom na právoplatné oslobodenie žalobkyne spod obžaloby Okresnej prokuratúry F. X. N.. XPv/XXX/XX zo dňa 07.01.2011 pre trestný čin nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora a obchodovanie s nimi podľa § 186 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 rozsudkom Krajského súdu v S. sp. zn. 6To/120/2012 zo dňa 18. apríla 2013, existencia nezákonného rozhodnutia (uznesenie ORPZ v S. Č.Q.: E.-XXXX/X-E.-S.-XXXX zo dňa 05.03.2004, ktorým bolo voči žalobkyni vznesené obvinenie) nebola v konaní sporná. V prejednávanej veci súd prvej inštancie založil svoj záver o nedôvodnosti uplatneného nároku na náhradu škody za nezákonné rozhodnutie primárne na okolnosti, že žalobkyňa nevyužila možnosť podať proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, z ktorého dôvodu mal za to, že nespĺnila zákonné podmienky pre úspešné uplatnenie nároku (§ 3 zákona č. 58/1969 Zb.) a žalobu zamietol. Odvolací súd sa však nestotožnil s týmto právnym záverom súdu prvej inštancie. Najvyšší súd SR vo veľkom senáte občianskoprávného kolégia v rozhodnutí sp. zn. 1VCdo 2/2022 zo dňa 24.10.2022 vyslovil stanovisko cit.: „ Podľa doslovného výkladu príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. možno právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom a súčasne náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Avšak sumarizujúc vyššie uvedené právne východiská, zohľadniac predovšetkým skutočnosť, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, že zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje právo na náhradu škody v prípade trestného stíhania so zreteľom na to, že podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania ale na samotný výsledok trestného stíhania, niet pochyb o tom, že zmyslu a účelu ust. § 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 vetá prvá zákon č. 514/2003 Z.z. zodpovedá taká interpretácia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia na základe riadne podaného opravného prostriedku podľa osobitných predpisov (sťažnosť podľa Trestného poriadku) má aj oslobodzujúci rozsudok vydaný z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Týmto spôsobom dochádza k rozporu znenia so zmyslom a účelom príslušných ustanovení zákona, o ktorých jednoznačnosti na podklade doposiaľ uvedeného v okolnostiach konkrétnej veci niet pochybností, na základe čoho bolo plne opodstatnené, aby veľký senát občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu uprednostnil výklad e ratione legis ustanovenia § 6 ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. pred jeho doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Dôsledkom tejto interpretácie je potom záver, že splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený“.

17/ Keďže právna úprava obsiahnutá v ust. § 3 zákona č. 58/1969 Zb. a ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., na ktorom je založený vyššie citovaný judikát, je v zásade zhodná, predmetné rozhodnutie veľkého senátu NS SR je potrebné aplikovať aj na prejednávaný prípad (posudzovaný zákonom č. 58/1969 Zb.). Nepodanie sťažnosti voči nezákonnému rozhodnutiu (uznesenie o vznesení obvinenia) tak nemôže žalobkyňu bez ďalšieho diskvalifikovať z úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody (resp. aspoň jeho časti), pokiaľ tento riadne v konaní preukáže. Otázka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa sa tak stalo v prejednávanej veci bezpredmetnou.

18/ Nakoľko súd prvej inštancie od počiatku vec nesprávne právne posúdil, dôvodnosťou uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy sa bližšie nezoberal.

19/ Pokiaľ išlo o uplatnenú majetkovú škodu, v tejto súvislosti súd prvej inštancie skutkovo zistil, že Faktúrou č. XX/XX/XXXX zo dňa 14.3.2014 právny zástupca žalobkyne (obhajca) fakturoval žalobkyni odmenu za poskytovanie právnych služieb vo výške 1.456,72 eur s DPH. Faktúra bola splatná dňa 29.3.2014. V potvrdení o úhrade faktúry č. XX/XX/XXXX zo dňa 17.5.2021 daňová poradkyňa G.. U. P. uviedla, že žalobkyňa uhradila predmetnú faktúru vo výške 1.456,72 eur, a to dňa 17.3.2014 v sume 956,72 eur a dňa 18.3.2014 v sume 500 eur. Podľa príjmového pokladničného dokladu zo dňa 17.3.2014 právny zástupca žalobkyne prijal sumu 956,72 eur a podľa príjmového pokladničného dokladu zo dňa 18.3.2014 sumu 500 eur. Súd prvej inštancie tiež poukázal na vyúčtovanie trov právneho zastúpenia zo dňa 24.2.2014, z ktorého vyplýva, že si žalobkyňa v súvislosti s nezákonným rozhodnutím uplatnila trovy obhajoby nasledovne: 1/ príprava a prevzatie obhajoby vrátane prvej porady s klientom dňa 3.9.2008 - 1.588 Sk, 190 Sk režijný paušál, 2/ odpor proti trestnému rozkazu a žiadosť o zrušenie príkazu na zatknutie dňa 1.2.2011 - 61,75 eur a 7,41 eur režijný paušál, 3/ účasť na hlavnom pojednávaní dňa 29.6.2011 - 61,75 eur a 7,41 eur režijný paušál, 4/ účasť na hlavnom pojednávaní dňa 3.10.2011 - 61,75 eur a 7,41 eur režijný paušál, 5/ účasť na hlavnom pojednávaní dňa 12.12.2011 - 61,75 eur a 7,41 eur režijný paušál, 6/ účasť na hlavnom pojednávaní dňa 5.3.2012 - 63,58 eur a 7,63 eur režijný paušál, 7/ odvolanie proti rozsudku OS Piešťany dňa 13.3.2012 - 63,58 eur a 7,63 eur režijný paušál, 8/ odvolanie proti rozsudku OS Piešťany dňa 30.3.2012 - 63,58 eur a 7,63 eur režijný paušál, 9/ účasť na hlavnom pojednávaní dňa 28.2.2013 - 65,08 eur a 7,81 eur režijný paušál, 10/ účasť na verejnom zasadnutí dňa 18.4.2013 - 65,08 eur a 7,81 eur režijný paušál, 11/ vyúčtovanie cestovných nákladov zo dňa 29.6.2011 - 45,08 eur, 12/ vyúčtovanie cestovných nákladov zo dňa 3.10.2011 - 45,18 eur, 13/ vyúčtovanie cestovných nákladov zo dňa 12.12.2011 - 45,56 eur, 14/ vyúčtovanie cestovných nákladov zo dňa 5.3.2012 - 46,26 eur, 15/ vyúčtovanie cestovných nákladov zo dňa 28.2.2013 - 29,93 eur, 16/ vyúčtovanie cestovných nákladov zo dňa 18.4.2013 - 29,75 eur, 17/, 18/, 19/ náhrada za stratu času zo dňa 29.6.2011, dňa 3.10.2011, dňa 12.12.2011 - vo výške 3x 49,40 eur, 20/ náhrada za stratu času zo dňa 5.3.2012 - vo výške 50,84 eur, 21/ a 22/ náhrada za stratu času zo dňa 28.2.2013 a dňa 18.4.2013 - vo výške 2x 39,03 eur.

20 / Nakoľko súd prvej inštancie vo vzťahu k týmto skutkovým zisteniam žiadne stanovisko nezaujal, odvolací súd na odvolacom pojednávaní zopakoval dokazovanie oboznámením listinných dôkazov - vyúčtovaním trov právneho zastúpenia v trestnej veci obžalovanej P. M. pre trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej a psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 186 Trestného zákona (č.l. 10 až 12), príjmovými pokladničnými dokladmi zo dňa 17.03.2014 a 18.03.2014 a vyvodil, že z týchto dôkazov bolo nesporné, že vyúčtované trovy právneho zastúpenia vznikli v príčinnej súvislosti s trestným konaním vedeným voči žalobkyni a že žalobkyňa fakturovanú čiastku uhradila. Išlo o jej náklady, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vo vzťahu k majetkovej škode odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala naplnenie všetkých zákonných predpokladov na úspešné uplatnenie tohto nároku voči žalovanej (nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou). Nakoľko si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vyúčtovaných ako tarifnú odmenu podľa § 9 a § 14 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., odvolací súd sa zaoberal námietkami žalovanej vznesenými v prvoinštančnom konaní vo vzťahu k vyúčtovaniu úkonov právnej pomoci (§ 14 vyhl. č. 655/2004 Z.z.) obsiahnutými v jej vyjadrení zo dňa 16.08.2021. Odvolací súd vyhodnotil ako dôvodné jej námietky vo vzťahu k trom úkonom právnej pomoci, a to - za účasť na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom F. dňa 12.12.2011 (bod 5/ vyúčtovania) a účasť na hlavnom pojednávaní pre Krajským súdom v S. dňa 28.02.2013 (položka 9/ vyúčtovania), ktoré (ako vyplýva z pripojeného trestného spisu a zo zápisníc z pojednávaní), boli odročené bez prejednania veci, kedy advokátovi patrí len 1 úkonu právnej pomoci podľa § 14 ods. 5 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (teda nie za celý úkon, ako si obhajca v oboch prípadoch nesprávne vyúčtoval) a duplicitné vyúčtovanie úkonu právnej pomoci „odvolanie proti rozsudku OS F.“, kedy odvolací súd uznal za účelný len jeden úkon. Z tohto dôvodu vznikol žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 1.257 eur (namiesto uplatnených 1.456,12 eur), a to s odkazom na § 1 ods. 1, § 2 zákona č. 58/1969 Zb. a § 442 ods. 1 Obč. Zák., ktoré jej odvolací súd priznal aj s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne od 22.09.2014 do zaplatenia (§ 10, § 20 zákona č. 58/1969 Zb., § 517 ods. 1, 2 Obč. Zák., § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.). Pokiaľ išlo o uplatnené úroky z omeškania, žalobkyňa podala návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstvo vnútra SR listom zo dňa 17.03.2014, šesť mesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody stanovená v § 10 zákona č. 58/1969 Zb. ústrednému orgánu skončila dňa 17.09.2014, počnúc dňom 18.09.2014 sa tak žalovaná dostala do omeškania s plnením dlhu. Nakoľko žalobkyňa žiadala priznať úroky z omeškania až od 22.09.2014, odvolací súd v tomto

smere považoval žalobu za dôvodnú. Žalobkyňa síce podala návrh na predbežné prerokovanie na nároku na nepríslušnom orgáne - MV SR, hoci príslušným orgánom bolo MS SR (§ 9 ods. 1 zákona), účinky podania žiadosti však zostali zachované (§ 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.). Odvolací súd sa nestotožnil s výškou uplatneného zákonného úroku z omeškania 9,5 % ročne, keďže prekračovala zákonom stanovenú hranicu 5,05% ročne. Výška priemernej ročnej úrokovej sadzby ECB k prvému dňu omeškania žalovanej činila 0,05% ročne, s pripočítaním piatich percentuálnych bodov (§ 3 NV č. 87/1995 Z.z.) výška zákonných úrokov z omeškania činila 5,05% ročne.

21/ Žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur. Žalovaná tento nárok namietala čo do právneho základu (dôvodiac, že zákon č. 58/1969 Zb. neposkytuje právny rámec na odškodňovanie tohto druhu nároku, tak aj do uplatnenej výšky nároku. Dôvodila tiež, že žalobkyňa konkrétne dopady trestného stíhania na jej osobu v konaní nepreukázala, úkonov v trestnom konaní sa osobne nezúčastňovala. Namietala tiež rozpor uplatneného nároku s dobrými mravmi, poukazujúc pritom na charakter skutku, ktorý bol žalobkyni kladený za vinu (žalobkyni bola zaistená skladačka s heroínom) a dôvody jej oslobodenia spod obžaloby.

22/ Podľa rozsudku NS SR z 30. septembra 2020, sp. zn. 152/2018, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí podľa zákona č. 58/1969 Zb. treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia ČSFR. Predmetné rozhodnutie sa venovalo otázke, či možno priznať osobe, ktorej trestné stíhanie bolo ukončené inak, než právoplatným odsúdením, náhradu škody spočívajúcu v náhrade nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí. K tomu sa vyjadril Ústavný súd SR už v rozhodnutí z 24. januára 2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016 (žalovaná v ústavnej sťažnosti namietala nemožnosť aplikácie čl. 5 Dohovoru v prípade nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním). V tomto rozhodnutí vyslovil názor, podľa ktorého vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. odôvodňuje s ohľadom na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. Zatiaľ čo vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu súdna prax vytvorila postupne stabilizujúce sa kritéria určenia jej výšky (povaha trestnej veci dĺžka a časové okolnosti väzby, preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo, korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti, vo vzťahu k rozhodovaniu o výške náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, ak bolo začaté za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. takéto kritéria stabilizované súdnou praxou neboli. V týchto prípadoch je potrebné zohľadniť jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti. Inak povedané, určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo 145/2011 z 12.12.2012). Ústavný súd ďalej uviedol, že všeobecné súdy disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania (obzvlášť v prípadoch, ak nezákonné rozhodnutie bolo vydané ešte za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb.) širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania v iných prípadoch upravených v iných právnych normách.

23/ Pokiaľ išlo o nemajetkovú ujmu uplatnenú v prejednávanej veci vo výške 10.000 eur, žalobkyňa v žalobe dôvodila, že „trestné stíhanie vážne zasiahlo do jej súkromného života, bola pod neustálym psychickým tlakom, pociťovala zlyhanie, nespravodlivosť a neistotu, zároveň daná kauza bola medializovaná a žalobkyňa bola prezentovaná ako osoba, ktorá spáchala trestný čin“. Na podporu svojich tvrdení predložila listinné dôkazy, a to bulvárne články s názvom „U. M.: Súd uznal jej sestru za vinnú kvôli drogám“. K..I..sk zo dňa 01.08.2012; „M.Á. ťaživé rodinné tajomstvo: Drogy, súd, väzenie“, K..S..sk zo dňa 6.12.2011; „Drogová kauza sestra M.: Vykašľala sa na súd!“ K..S..sk zo dňa 12.12.2011, ktoré odvolací súd na odvolacom pojednávaní oboznámil. Primárny dôkaz na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku, a to svoj výsluch ako strany sporu (§ 187 ods. 2 C.s.p.), v konaní neposkytla, hoci jej túto možnosť za účelom doplnenia dokazovania ponúkol aj odvolací súd v rámci nariadeného odvolacieho pojednávania. Relevantné skutkové tvrdenia vo vzťahu k dôvodnosti uplatnenej výške

nemajetkovej ujmy podporené dôkazmi ani odvolací súd nemal k dispozícii. Preto nemohol posúdiť ako trestné stíhanie ovplyvnilo život a prostredie, v ktorom žalobkyňa žije, ako závažná bola ňou v žalobe tvrdená ujma, aké následky jej vznikli v spoločenskom a pracovnom uplatnení, inak povedané aké konkrétne dopady trestného stíhania nastali v osobnostnej sfére žalobkyne ako poškodenej osoby (následky v jej v osobnostnej sfére) v príčinnej súvislosti s trestným konaním. Odvolací súd z pripojeného vyšetrovacieho spisu mohol konštatovať len to, že u žalobkyne dňa 5.3.2004 o 5.30 hod. na privolanie hliadky OOPZ (matkou jej priateľa) našli v kabelke a následne zaistili skladačku heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu, v ten istý deň o 20,30 hod. mala vypovedať na OOPZ v S. v procesnom postavení svedka, pričom výpoveď odmietla z dôvodu nebezpečenstva privodenia trestného stíhania (č.l. 25 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Uznesením ORPZ v S. zo dňa 5. marca 2004 Č.Q.: E. XXXX/X-E.-S.-XXXX bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi. Uznesením ORPZ v S. zo dňa 8. apríla 2004 bolo voči žalobkyne vznesené obvinenie na tom skutkovom základe, že u nej zaistili obálku naplnenú 0,04 g heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu s priemerným zastúpením účinnej látky 18,8 +- 0,5 hmotnostného. Po tejto udalosti odcestovala do Í., kde sa zdržovala po celú dobu trestného konania (a zdržuje dodnes). Svoje miesto pobytu orgánom činným v trestnom konaní neoznámila, čo bolo dôvodom prerušenia trestného konania, následne uznesením zo dňa 7.5.2008 bol na ňu vydaný príkaz na zatknutie. Svoju presnú adresu pobytu oznámila až prostredníctvom obhajcu dňa 29.01.2009, uznesenie o vznesení obvinenia si prevzala v Í. dňa 6.5.2010. Rozsudkom Okresného súdu v F. sp. zn. 2T/2/2011 zo dňa 05.03.2012 bola žalobkyňa uznaná vinnou z trestného činu nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora a obchodovania s nimi a bol jej uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacoch a skúšobná doba v trvaní 1 roka. Krajský súd v S. na základe jej odvolania Rozsudkom č.k. 6To/120/2012-228 zo dňa 18. apríla 2013 napadnutý rozsudok Okresného súdu F. zrušil a žalobkyňu spod obžaloby oslobodil so záverom, že „zaistené množstvo drogy nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu nedovolennej výroby a držby omamnej a psychotropnej látky a prekurzora podľa § 186 TZ. Podľa názoru krajského súdu obžalovaná totiž disponovala skladačkou heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu s priemerným zastúpením účinnej látky 18,7 % hmotnostného, pričom podľa znaleckého posudku mala táto látka hmotnosť 0,04 g a súčasne obsahovať 7,5 mg čistej látky diacetylmorfínu. Ide o množstvo, ktoré vyvoláva pochybnosť, čo vôbec bolo spôsobilé ovplyvniť psychiku daného konzumenta tak, ako to vyžadujú príslušné ustanovenia trestného zákona“. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobkyňa sa úkonov v trestnom konaní do právoplatného oslobodenia spod obžaloby osobne nezúčastnila, súhlasila s konaním v jej neprítomnosti.

24/ Pokiaľ ide o jedno z podstatných kritérií dôležitých pre posúdenie dôvodnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (dĺžka trestného stíhania), možno skonštatovať, že na celkovú dĺžku trestného konania, vedeného za drogovú trestnú činnosť (9 rokov), malo vplyv aj konanie žalobkyne, ktorá po začatí trestného stíhania v roku 2004 odcestovala do zahraničia a miesto jej pobytu sa orgánom činným v trestnom konaní podarilo zistiť až v roku 2009. Z tohto dôvodu bolo trestné konanie do roku 2009 prerušené.

25/ Pokiaľ išlo o žalobkyňou predložené články, ktoré mali preukázať medializáciu jej trestného stíhania a teda negatívny dopad trestného stíhania do jej osobného života, treba uviesť, že ide o články bulváru, ktorých primárnym objektom bola sestra žalobkyne, moderátorka U. M.. Podľa názoru odvolacieho súdu predmetné články v zásade pravdivo a korektne informovali o tom, že cit.: „sestra známej moderátorky U. M. P. má problém so zákonom od roku 2004, keď policajti u nej našli ilegálnu látku a obvinili ju z trestného činu prechovávanía a distribúcie drog, krátko na to nasledoval pobyt v liečebni, kde sa snažila zbaviť závislosti od návykových látok. Moderátorka sa v tom čase od svojej sestry nedišancovala a ako sama v minulosti tvrdila, bola jej oporou, dokonca ju navštevovala v liečebnom zariadení, kde sa snažila jej sestra zbaviť závislosti. Po ukončení liečby odišla zo Slovenska a v Í. začala nový život. Spomínaná kauza však bola stále otvorená a P. si to svojim pobytom v zahraničí ešte viac skomplikovala. Dokonca bolo po nej vyhlásené celoštátne pátranie, orgány činné v trestnom konaní ju vypátrali až v roku 2009. Hoci je U. M. aktuálne kráľovnou tanečného parketu, predsa len má hlavu v smútku, jej sestru P., ktorá mala kedysi problémy s drogami čaká v týchto dňoch dôležitý súdny proces. P. má opletačky so zákonom od roku 2004, vtedy u nej policajti našli ilegálnu látku. Jeden z označených článkov informoval aj o súdnom procese, v ktorom okresný súd „uznal obžalovanú P. za vinnú z trestného činu nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi a odsúdil ju na trest odňatia slobody 4 mesiace s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní jedného

roka. Proti rozhodnutiu, ktoré zatiaľ nie je právoplatné, sa môže odvolať. Pre samotnú aktérku je to určite veľmi ťažké obdobie, kedy absolvovala protidrogové liečenie chcela už navždy zabudnúť na svoje prešľapy z minulosti“. Navyiac, pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že namietané články je vykreslili ako osobu drogovu závislú, treba uviesť, že tieto problémy v určitej životnej etape skutočne mala, (čo vyplýva aj z listu jej obhajcu adresovanom OČTK nachádzajúcim sa v pripojenom vyšetrovacom spise, v ktorom obhajca konštatuje, že žalobkyňa „v minulosti podstúpila viac ako ročné liečenie v AT sanatóriu MUDr. Novotného v Bratislave a v súčasne je abstijnujúcim narkomanom“), a zjavne vyvrcholili práve udalosťou zo dňa 05.03.2004, po ktorej odišla natrvalo žiť a pracovať do Í..

26/ Za stavu, keď žalobkyňa nepreukázala žiadne konkrétne dopady trestného stíhania do jej osobnostnej sféry, a to ani medializáciou jej trestného konania slovenským bulvárom, čo možno vyplýva aj z toho, že sa od roku 2004 na území Slovenskej republiky nezdržovala, nezúčastnila sa žiadneho procesného úkonu v jej trestnej veci, svoj osobný a profesný život má v Í., nebolo možné jej nemajetkovú ujmu v peniazoch spravodlivo posúdiť a ohodnotiť. Nakoľko žalobkyňa vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v konaní preukázala len nezákonné rozhodnutie, avšak nie konkrétny dopad trestného stíhania na jej osobnostnú sféru, dospel odvolací súd k záveru, že primeranou satisfakciou pre ňu bude konštatovanie porušenia jej práva. Vzhľadom na absenciu relevantných a konkrétnych skutkových tvrdení zo strany žalobkyne podporených dôkazmi, nemohol odvolací súd výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch určiť. Zákon totiž paušálne odškodňovanie poškodených nepozná.

27/ Vzhľadom na závery vykonaného dokazovania, odvolací súd zmenil podľa § 388 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti uplatnenej majetkovej škody tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 1.257 eur (náklady vynaložené na obhajobu žalobkyne) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 22.09.2014 do zaplatenia, to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 232 ods. 3 veta druhá C.s.p.) a vo zvyšnej časti (zvyšok z uplatnenej majetkovej škody a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy) rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

28/ O trovách konania (prvoinštančného a odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a vzhľadom na čiastočný úspech každej zo strán sporu rozhodol tak, že žiadnej z nich právo na ich náhradu nepriznal. Odvolací súd zohľadnil, že žalobkyňa bola, pokiaľ ide o majetkovú škodu, úspešná v rozsahu 86% a neúspešná v rozsahu 14%; v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bola žalobkyňa v celom rozsahu neúspešná a naopak žalovaná plne procesne úspešná (teda v rozsahu 100%).

29/ Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).